

**ZIŅOJUMS PAR VIDES
INVESTĪCIJĀM**

2006

Rīga

SATURS

PRIEKŠVārds	3
INVESTĪCIJAS VIDES AIZSARDZĪBĀ	4
LĪDZFINANSĒJUMA PIESAISTE VIDES AIZSARDZĪBĀ.....	8
INVESTĪCIJAS ŪDENSSAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBĀ	10
Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošana	11
ERAF līdzfinansēto projektu īstenošana	13
INVESTĪCIJAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMAS ATTĪSTĪBĀ	15
Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošana	17
ERAF līdzfinansēto projektu īstenošana	18
INVESTĪCIJAS DABAS AIZSARDZĪBĀ.....	19
ERAF līdzfinansēto projektu īstenošana	20
LIFE līdzfinansēto projektu īstenošana	21
INTERREG līdzfinansēto projektu īstenošana	23
INVESTĪCIJAS RADIĀCIJAS DROŠĪBĀ.....	23

PRIEKŠVārds

Analizējot kārtējo pārskata periodu, jāteic, ka Latvijas vides infrastruktūra tiek sakārtota arvien straujāk un kvalitatīvāk. Par to liecina šajā pārskatā atrodamā informācija par veiktajiem un veicamajiem pasākumiem un par ieguldītajiem finanšu līdzekļiem 2006. gadā vides politikas ieviešanas nodrošināšanai.

Vides ministrija 2006. gadā turpināja īstenot vides investīciju stratēģiju, iesaistoties vides aizsardzības infrastruktūras, dabas aizsardzības, radiācijas drošības, vides monitoringa attīstības un vides aizsardzības institūciju stiprināšanas projektu realizācijā. To īstenošanai, līdzīgi kā iepriekšējos gados, tika piesaistīti Eiropas Savienības Kohēzijas fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, ES Pārejas programmas, LIFE - Dabas un INTERREG līdzfinansējums. Kopumā 2006. gadā vides aizsardzības projektos ieguldīti vairāk nekā 53 milj. latu. Tas ir līdz šim lielākais finansējums, kas viena gada ietvaros Latvijā ieguldīts vides aizsardzībā laika posmā no 1995. gada līdz 2006. gadam. Pavisam šajā vairāk nekā desmit gadu periodā vides aizsardzībā jau ieguldīti 277 milj. latu, no kuriem ārvalstu finanšu palīdzība sastāda 100 milj. latu.

Neskatoties uz sasniegto, Vides ministrija un tās sadarbības partneri – pašvaldības joprojām saskaras ar projektu izmaksu pieaugumu. Tā ir būtiska problēma, kas apgrūtina investīciju projektu īstenošanu. ES Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu sadārdzinājuma segšanai Vides ministrija 2006. gadā no Kohēzijas fonda piesaistījusi 7,18 milj. eiro. Turklāt, līdz ar attiecīgu Ministru kabineta lēmumu vairāku Kohēzijas fondu līdzfinansēto projektu realizācijai tika dota arī iespēja plānot papildu līdzekļu saņemšanu no valsts budžeta. Savukārt Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētajiem projektiem, kuru mērķis ir rekultivēt likumdošanas prasībām neatbilstošās sadzīves atkritumu izgāztuves, kā arī ekotūrisma infrastruktūras attīstības projektiem NATURA 2000 teritorijās, valstij uzņemoties virssaitības, ir kļuvuši papildus pieejami 1,72 milj. latu. Arī Latvijas Vides aizsardzības fonds savu iespēju robežās piešķīris finansējumu Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansēto projektu sadārdzinājuma segšanai.

Līdztekus esošo projektu īstenošanai 2006. gadā uzmanība tika pievērsta arī finanšu līdzekļu piesaistei jauniem pasākumiem. Tostarp apstiprināts Eiropas Savienības fondu, Starptautiskās atomenerģijas aģentūras un ASV Enerģētikas departamenta līdzfinansējums vides aizsardzības projektiem 42,77 milj. eiro apmērā. Sagatavots pamatojums „Valsts stratēģiskā ietvardokumenta 2007. – 2013. gadam” darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” vides aizsardzības aktivitātēm, kuru īstenošanai no Kohēzijas fonda būs pieejami 549 milj. un no Eiropas Reģionālās attīstības fonda – 243,69 milj. eiro. Lielākā šā finansējuma daļa – gandrīz 563 milj. eiro paredzēta ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai.

Viens no noteicošajiem faktoriem šī finansējuma sekmīgai apguvei būs attiecīgo projektu kvalitāte. Vides ministrijas izveidotā ūdenssaimniecības būvju būvniecības projektu vērtēšanas komisija, kuras atzinums ir nepieciešams, lai projekta iesniedzējs pretendētu uz Eiropas Savienības fondu finansējumu, 2006. gadā jau izvērtējusi 98 ūdenssaimniecības infrastruktūras projektu sākotnējās ieceres.

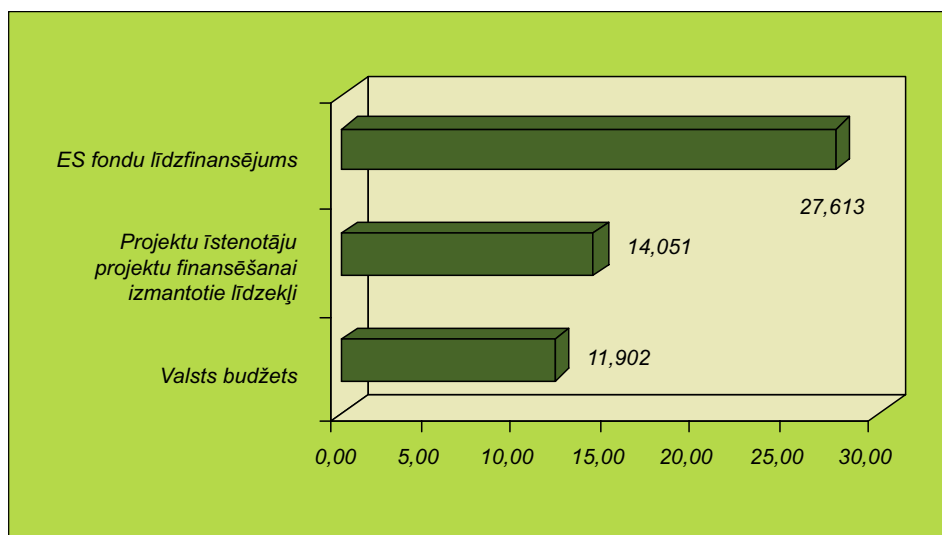
Mēs lielā mērā varam būt gandarīti par jau paveikto vides infrastruktūras sakārtošanā, tomēr darāmā vēl daudz. Šajā ziņā izšķiroša loma būs ne tikai pieejamā finansējuma apjomam, bet arī projektu sagatavotāju un īstenoātāju neatlaidībai un augstai profesionalitātei. Nešaubos, ka Latvijas vides speciālistiem ir pa spēkam strādāt tā, lai mērķtiecīgi un strauji celtu mūsu valsts vides kvalitāti.

Vides ministrs
Raimonds Vējonis

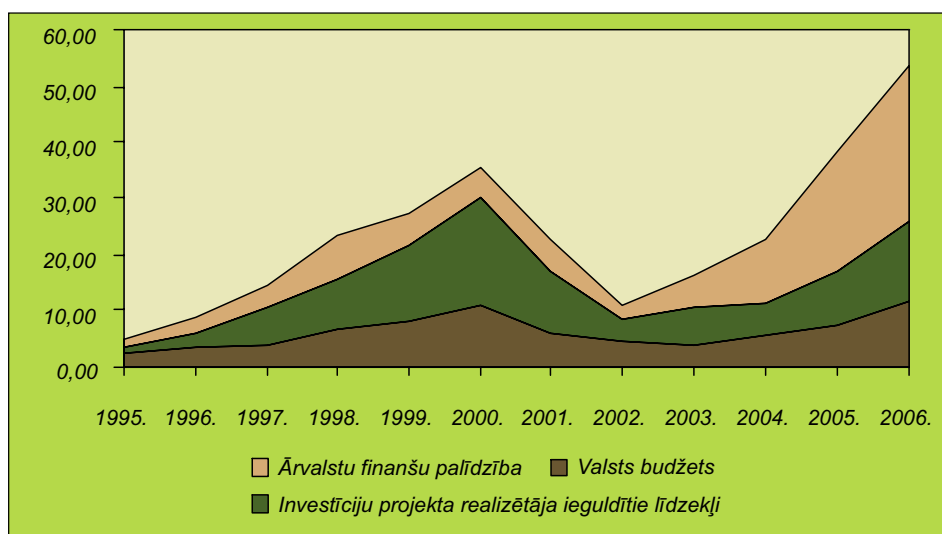
INVESTĪCIJAS VIDES AIZSARDZĪBĀ

Finansējums 2006. gadā tika ieguldīts gan vides aizsardzības infrastruktūras projektos, gan institucionālās stiprināšanas projektos, gan projektu sagatavošanā, kā arī avārijas seku novēršanā. Piesaistot Eiropas Savienības (ES) fondu finanšu līdzekļus, tika īstenoti projekti, ieguldot tajos 53,567 milj. latu. ES fondu finansējums ir bijis visapjomīgākais – 51,6% no kopējiem ieguldītajiem līdzekļiem, valsts budžets ieguldījis ~ 22%, bet projektu īstenotāji ~ 26% no ieguldītajām investīcijām vides aizsardzībā (1. att.).

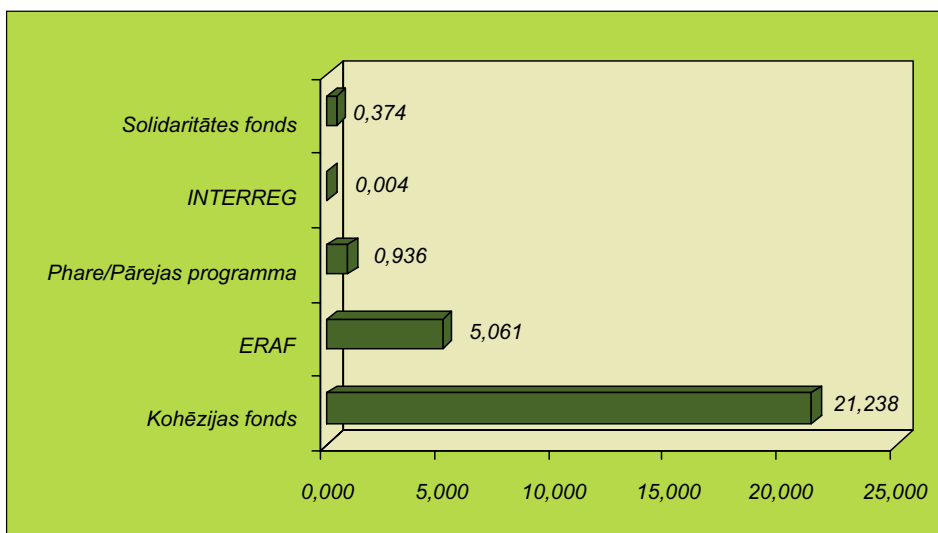
1. attēls. Vides investīcijas atbilstoši finanšu avotam, 2006, milj. LVL

Investīcijas vides aizsardzībā 2006. gadā, pārsniedzot 2000. gada līmeni, sasniegušas visaugstākos rādītājus (2. att.). Laikā no 1995. gada vides aizsardzības projektos ieguldīti 277,4 milj. latu, no kuriem 100,9 milj. latu sastāda ārvalstu finanšu palīdzība. 27% no ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem ieguldīti 2006. gadā.

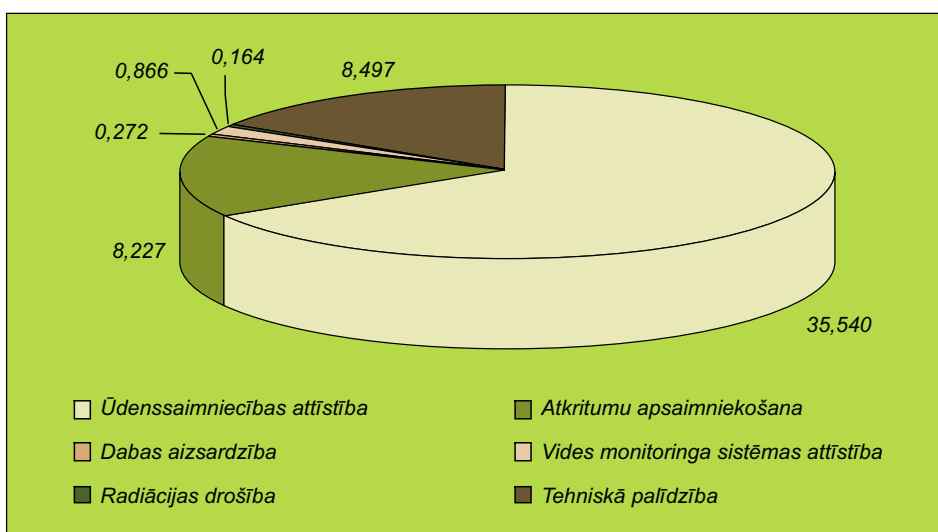
2. attēls. Finanšu avotu ieguldījumu dinamika vides sektorā, 1995 – 2006, milj. LVL

No apstiprinātā ES fondu un programmu līdzfinansējuma 2006. gadā vides aizsardzībā ieguldīti 27,613 milj. latu. Gandrīz 77% no šiem līdzekļiem ir Kohēzijas fonda finansējums, Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums sastāda 18% no ES fondu finansējuma daļas, *Phare* un Pārejas programma – 3,4%, INTERREG – 0,01% un Solidaritātes fonds ~ 1,4% (3. att.).

3. attēls. ES fondu un programmu ieguldījums vides aizsardzības projektos, 2006, milj. LVL

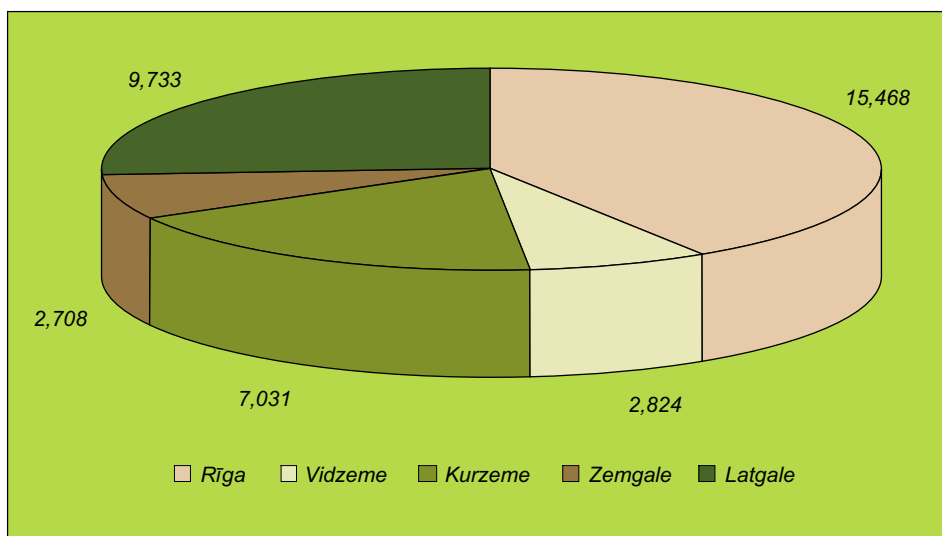
Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībā ieguldīti ~ 66% no kopējām investīcijām, atkritumu apsaimniekošanā ~ 15%, vides monitoringa sistēmas attīstībā ~ 1,6%, dabas aizsardzībā ~ 0,5%, radiācijas drošībā ~ 0,3% no kopējām investīcijām 2006. gadā. Būtisks bijis arī atbalsts projektu sagatavošanai – gandrīz 16% no ieguldītajiem finanšu līdzekļiem vides aizsardzībā (4. att.).

4. attēls. Investīciju sadalījums pa prioritārajiem darbības virzieniem, 2006, milj. LVL

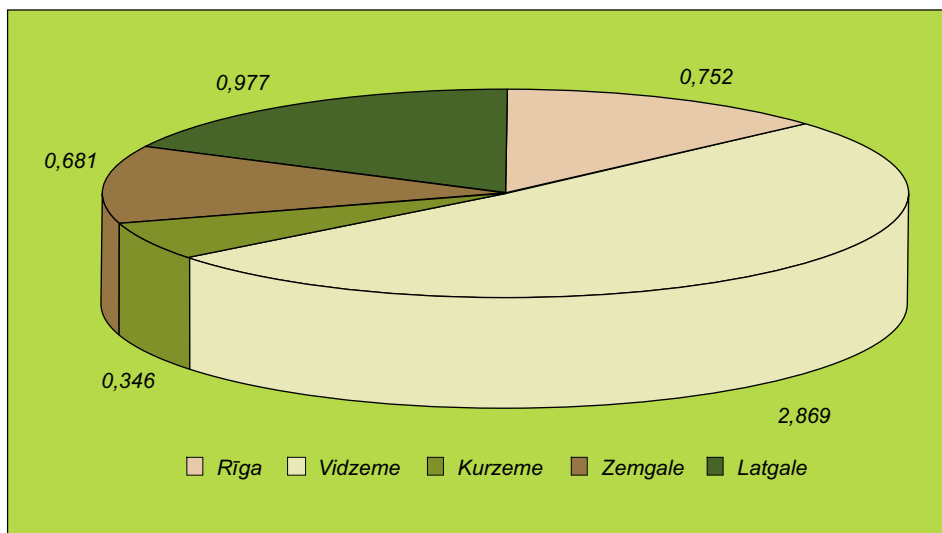
Analizējot investīcijas vides aizsardzībā plānošanas reģionos, īstenojot Kohēzijas fonda līdzfinansētos atkritumu apsaimniekošanas un ūdenssaimniecības attīstības infrastruktūras projektus, vislielākās investīcijas, ieskaitot valsts budžetu, Kohēzijas fonda un projektu īstenošanu līdzekļus, ieguldītas Rīgas plānošanas reģionā ~ 41%,

Latgales ~ 26%, Kurzemes ~19%, Vidzemes ~ 7,5% un Zemgales plānošanas reģionā ~ 7% no kopējām investīcijām (5. att.). Kopumā Kohēzijas fonda līdzfinansētajos infrastruktūras attīstības projektos ieguldīti 37,764 milj. latu.

5. attēls. Kopējo investīciju sadalījums pa plānošanas reģioniem, īstenojot Kohēzijas fonda līdzfinansētos projektus, 2006, milj. LVL

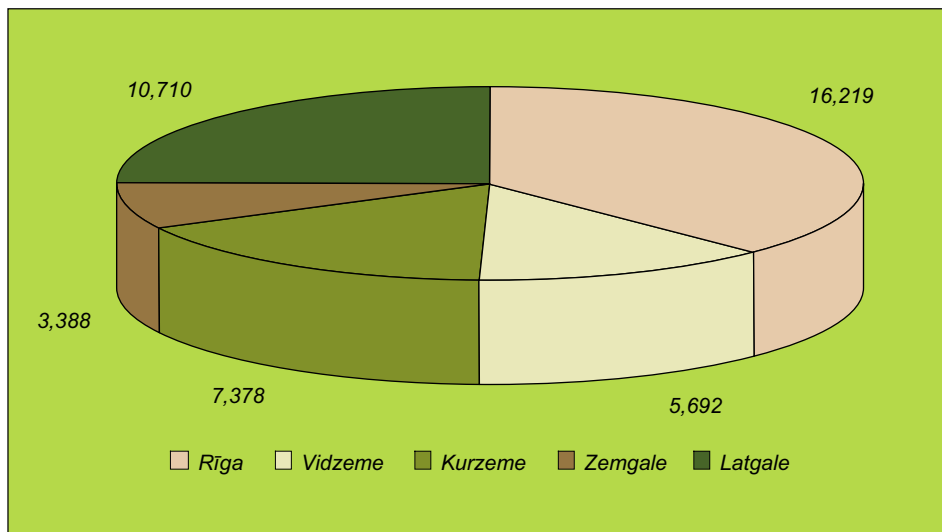
Atšķirīgs ir investīciju sadalījums, īstenojot ERAF līdzfinansētos ūdenssaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras projektus, kuros kopumā ieguldīti 5,624 milj. latu. Vislielākās investīcijas ieguldītas Vidzemes plānošanas reģionā ~ 51%, Latgales ~ 17,4%, Kurzemes ~ 6,2%, Rīgas ~ 13,4% un Zemgales plānošanas reģionā ~ 12,1% no kopējām investīcijām (6. att.).

6. attēls. Kopējo investīciju sadalījums pa plānošanas reģioniem, īstenojot ERAF līdzfinansētos projektus, 2006, milj. LVL

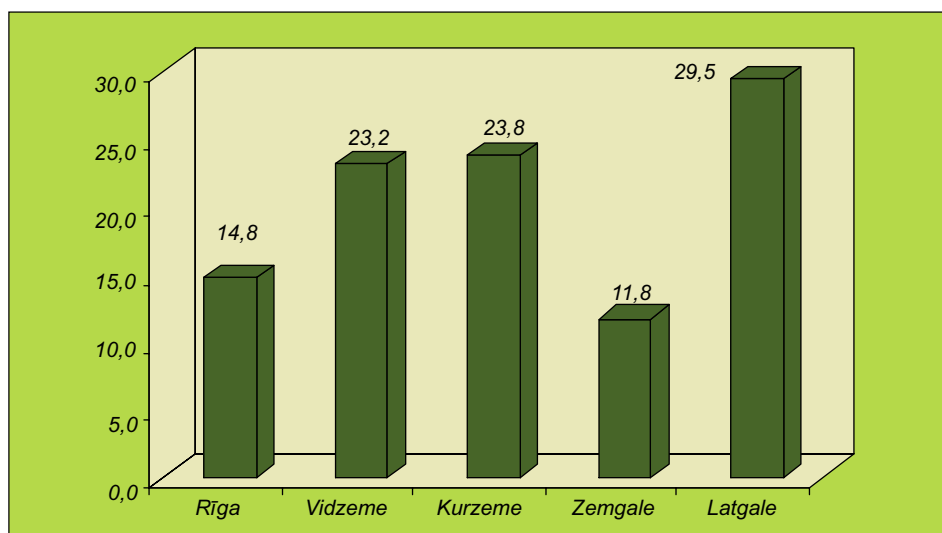
Kopumā ūdenssaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras projektos 2006. gadā ieguldīti 43,388 milj. latu. Rīgas plānošanas reģionā ieguldīti 37,4% no kopējām investīcijām infrastruktūras projektos, Latgales plānošanas reģionā ~ 24,7%,

Kurzemes ~ 17%, Vidzemes ~ 13,1% un Zemgales plānošanas reģionā ~ 7,8% no kopējām investīcijām (7. att.).

7. attēls. Kopējo investīciju sadalījums pa plānošanas reģioniem, īstenojot Kohēzijas fonda un ERAF līdzfinansētos projektus, 2006, milj. LVL

Kopējās investīcijas uz vienu iedzīvotāju Rīgas plānošanas reģionā sastāda 14,8 latus, Vidzemes – 23,2, Kurzemes – 23,8, Zemgales – 11,8 un Latgales plānošanas reģionā – 29,5 latus (8. att.).

8. attēls. Investīcijas uz vienu iedzīvotāju ūdenssaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras projektos plānošanas reģionos, īstenojot ES līdzfinansētos projektus, 2006, LVL

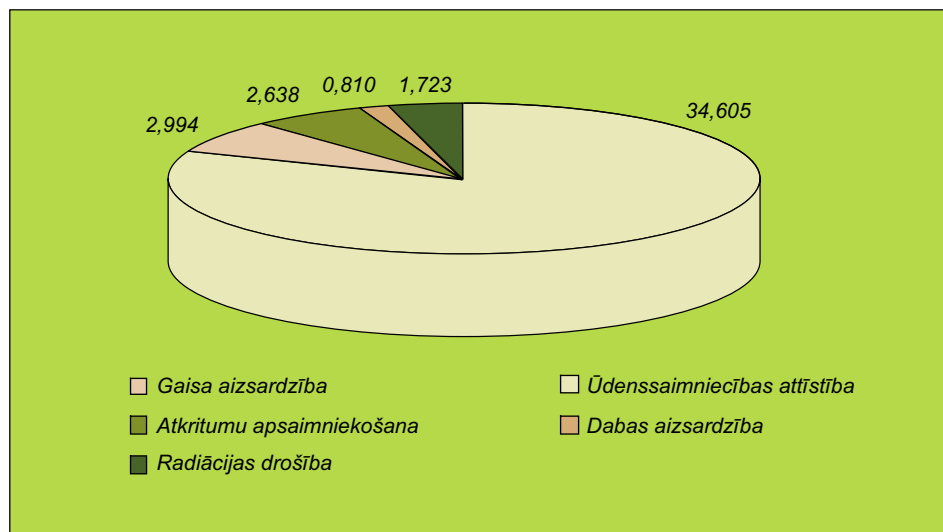
LĪDZFINANSĒJUMA PIESAISTE VIDES AIZSARDZĪBĀ

Eiropas Savienības fondu, kā arī citu starptautisko organizāciju līdzfinansējums vides aizsardzības projektu realizācijai 2006. gadā tika apstiprināts 42,77 milj. eiro apmērā (1. tab.). Finansējums apstiprināts 20 vides aizsardzības projektiem gaisa aizsardzības, atkritumu apsaimniekošanas un ūdenssaimniecības attīstības, dabas aizsardzības un radiācijas drošības jomā.

Projekts	Finansētājs	Apstiprinātais finansējums, milj. EUR
Ventspils siltumapgādes sistēmas attīstība	Kohēzijas fonds	34,605
Tehniskā palīdzība ūdenssaimniecības projektu attīstībai Latvijā	Kohēzijas fonds	2,567
Sadzīves atkritumu apsaimniekošana Ziemeļvidzemes reģionā, II kārta	Kohēzijas fonds	0,485
Amatas novada atkritumu izgāztuves „Konrādi” rekultivācija	ERAF	0,278
Dalītās atkritumu vākšanas punkta (kompostēšanas laukuma) izveide Alojā	ERAF	0,076
Dalītās atkritumu vākšanas punktu izveide (Rīga)	ERAF	0,667
Dalītās atkritumu vākšanas un kompostēšanas sistēmas izveide un ieviešana Valkā	ERAF	0,211
Dalītās atkritumu savākšanas sistēmas un atkritumu šķirošanas punkta izveidošana Maltas pašvaldībā	ERAF	0,187
Dalīto bioloģiski noārdāmo atkritumu vākšanas punkta izveide un nepieciešamā aprīkojuma iegāde Limbažos	ERAF	0,136
Komplekso cieto sadzīves atkritumu savākšanas konteineru laukumu izveide Rēzeknes pilsētā	ERAF	0,125
Dalītās atkritumu vākšanas punktu izveide Krāslavas, Līvānu, Preiļu novados un Dagdas pilsētā	ERAF	0,225
Dalītās atkritumu vākšanas punktu izveide Jelgavas pilsētā	ERAF	0,248
Ūdenssaimniecības attīstība Liezēres pagasta Liezēres un Ozolu ciemos	ERAF	0,180
Ūdenssaimniecības attīstība Andrupenes pagasta Andrupenes un Mariampoles ciemos	ERAF	0,248
Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana militārajā poligonā un Natura 2000 teritorijā „Ādaži”	LIFE-Daba	0,453
Biotopu apsaimniekošanas pilnveidošana Natura 2000 teritorijā – Vestienas aizsargājamo ainavu apvidus	LIFE-Daba	0,357
Salaspils kodolreaktora likvidēšanas nodrošināšana	SAEA	0,185
Daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveide	SAEA	
Radioaktīvo atkritumu pārvaldība un reaktora demontāža	ES <i>Transition Facility</i>	0,329
Lietotās kodoldegvielas izvešanas sagatavošanas darbu nodrošināšana	ASV Enerģijas departaments	1,209
Kopā		42,770

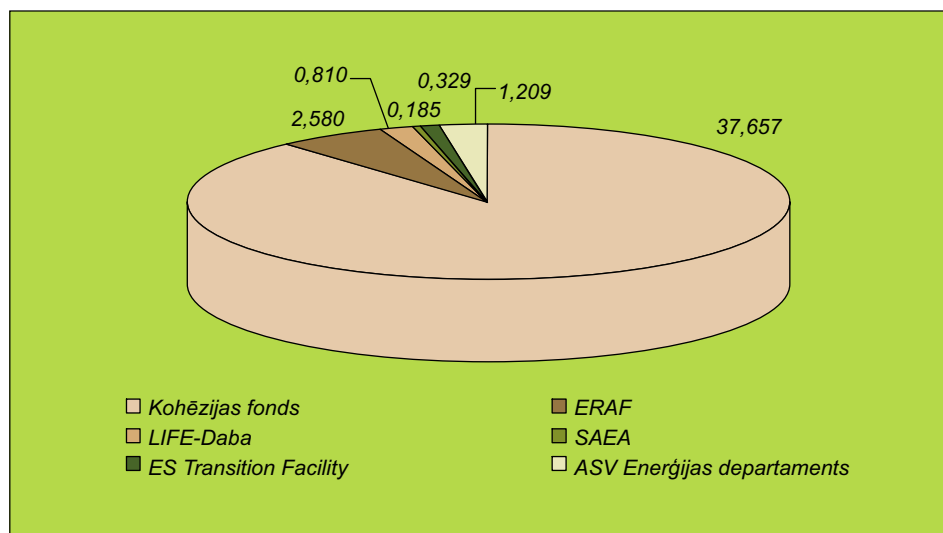
1. tabula. Apstiprinātais ārvalstu līdzfinansējums vides aizsardzības projektiem, 2006, milj. EUR

Finanšu ietilpīgākais no apstiprinātajiem projektiem ir projekts „Ventspils siltumapgādes sistēmas attīstība”, kur Kohēzijas fonda līdzfinansējums sastāda ~ 81% no visas 2006. gadā piešķirtās ārvalstu palīdzības vides projektiem. Ūdenssaimniecības attīstības projektu sagatavošanai un infrastruktūras projektu īstenošanai apstiprināts finansējums 2,994 milj. eiro apmērā jeb 7% no 2006. gadā piešķirtās ārvalstu palīdzības, dalītās atkritumu savākšanas sistēmas attīstībai un sadzīves atkritumu poligona infrastruktūras uzlabošanai – 2,638 milj., dabas aizsardzībai – 0,81 milj. un radiācijas drošības projektiem – 1,723 milj. eiro (9. att.).

9. attēls. Apstiprinātā ārvalstu līdzfinansējuma sadalījums atbilstoši vides sektoram, 2006, milj. EUR

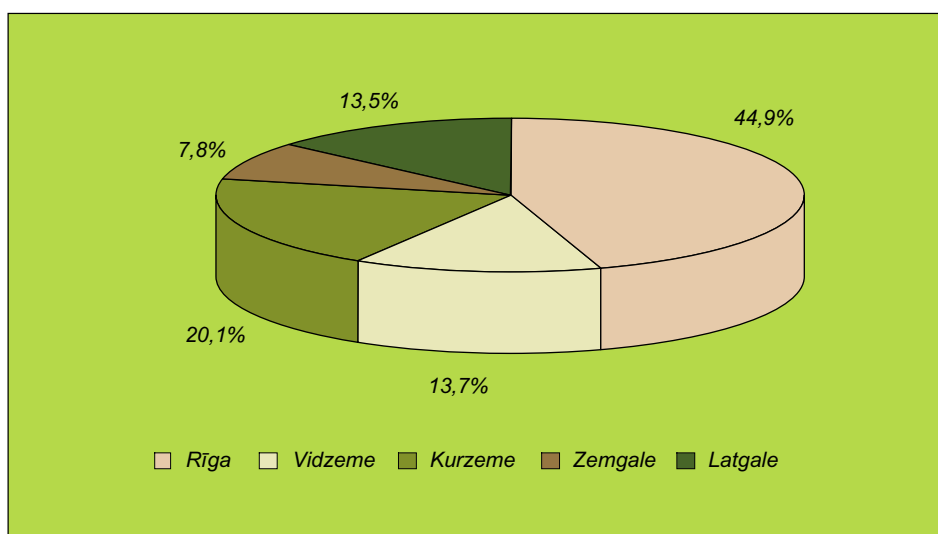
Finansējumu apstiprinājuši Eiropas Savienības fondi (Kohēzijas fonds, ERAF, LIFE-Daba, ES Pārejas programma), Starptautiskā atomenerģijas aģentūra un ASV Enerģijas departaments (10. att.). ES fondi un programmas 2006. gadā apstiprinājuši finansējuma piešķiršanu 41,366 milj. eiro apmērā jeb 97% no kopējā apstiprinātā ārvalstu finansējuma apjoma vides aizsardzības projektiem.

10. attēls. Ārvalstu līdzfinansējuma apjoms vides aizsardzībā, 2006, milj. EUR

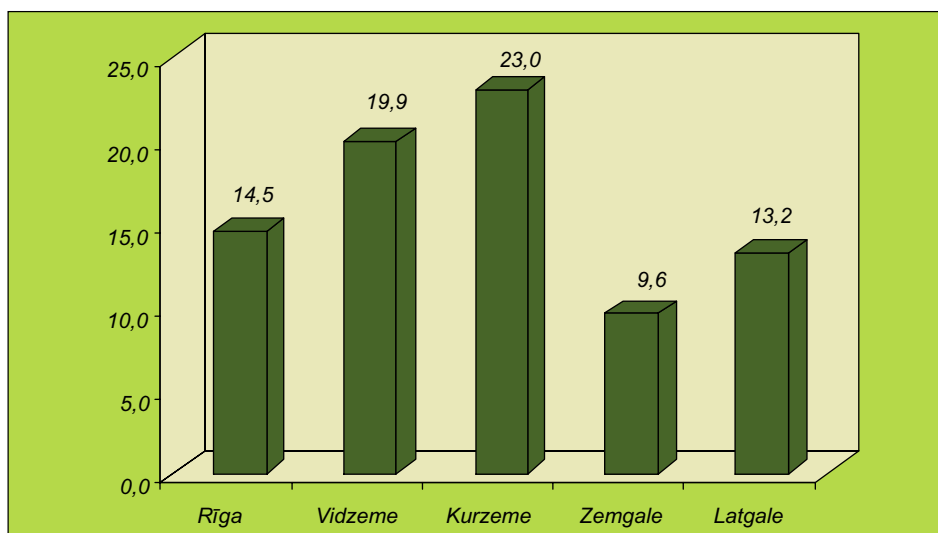
INVESTĪCIJAS ŪDENSŠAIMNIECĪBAS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBĀ

Eiropas Savienības līdzfinansēto ūdenssaimniecības infrastruktūras projektu īstenošanā 2006. gadā ieguldīti 35,535 milj. latu. Kohēzijas fonda ieguldījums sastāda 12,506 milj. latu, ERAF atmaksas – 4,618 milj., valsts budžeta dotācija – 8,679 milj. un projektu īstenoātāju līdzekļi* – 9,361 milj. latu. Solidaritātes fonds vētras izraisīto seku likvidācijai ūdenssaimniecības infrastruktūrā ieguldījis 0,374 milj. latu. Lielākās investīcijas ieguldītas Rīgas plānošanas reģionā – 15,951 milj. latu, Kurzemes – 7,142 milj., Vidzemes – 4,883 milj., Latgales – 4,801 milj. un Zemgales plānošanas reģionā – 2,758 milj. latu (11. att.).

11. attēls. Investīcijas ūdenssaimniecības sistēmas attīstībā plānošanas reģionos, īstenojot ES līdzfinansētos projektus, 2006, %

Savukārt investīcijas uz vienu iedzīvotāju Rīgas plānošanas reģionā – 14,5 lati, Kurzemes – 23,0, Vidzemes – 19,9, Latgales – 13,2 un Zemgales plānošanas reģionā – 9,6 lati (12. att.).

12. attēls. Investīcijas uz vienu iedzīvotāju ūdenssaimniecības sistēmas attīstībā plānošanas reģionos, īstenojot ES līdzfinansētos projektus, 2006, LVL

*Projektu īstenoātāju līdzekļi norādīti, ja projekts pabeigts pilnībā un ir zināms konkrētais projektu īstenoātāju ieguldījums.

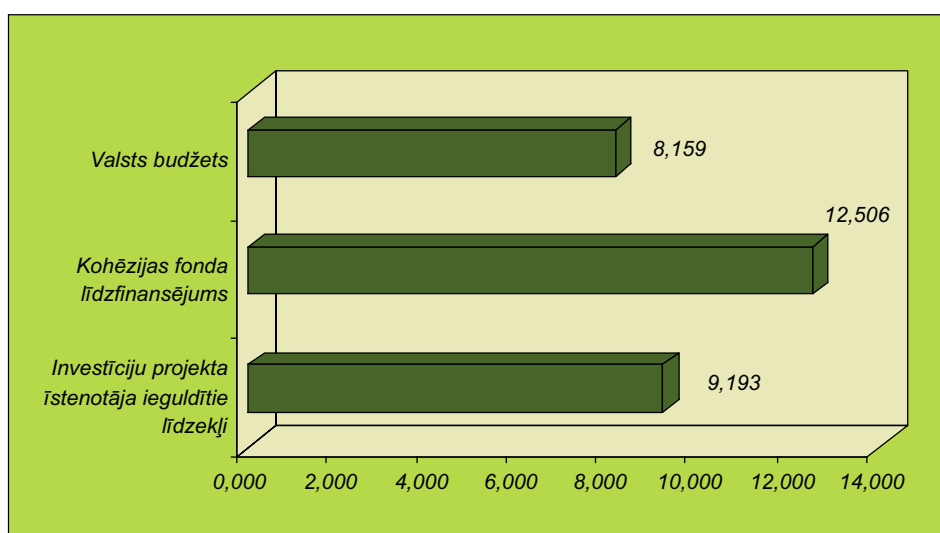
Vides aizsardzības fonds 2006. gadā projektu vadlīnijas „Ūdeņu aizsardzība” ietvaros atbalstījis 37 projektus par kopējo summu 0,507 milj. latu. Fonds ir atbalstījis ūdenssaimniecības infrastruktūras projektu īstenošanu, apstiprinot finansējumu ERAF nacionālās programmas projektu sadārdzinājuma segšanai, ūdenstilpju apsaimniekošanas projektus, kā arī ūdenssaimniecības elektroapgādes drošības uzlabošanas projektus.

Eiropas Komisija 2006. gadā apstiprinājusi Kohēzijas fonda līdzfinansējumu 1,804 milj. latu apmērā kā tehnisko palīdzību ūdenssaimniecības projektu attīstībai Latvijā. Nacionālajā programmā „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar cilvēku ekvivalentu līdz 2000” 2006. gadā iekļauti divi ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstības projekti, apstiprinot ERAF līdzfinansējumu 0,3 milj. latu apmērā. Projektus plānots īstenot divu pašvaldību četrās apdzīvotajās vietās – Liezēres pagasta Liezēres un Ozolu ciemā un Andrupenes pagasta Andrupenes un Mariampoles ciemā.

Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošana

Ūdenssaimniecības infrastruktūras investīciju projekti ar Kohēzijas fonda atbalstu 2006. gadā tika īstenoti 27 aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000 (Rīga, Daugavpils, Liepāja, Jūrmala, Ventspils, Rēzekne, Jelgava, Ogre, Olaine, Jaunolaine, Salaspils, Ķekava, Ķegums, Lielvārde, Līvāni, Cesvaine, Dagda, Preiļi, Valmiera, Smiltene, Alūksne, Valka, Sigulda, Cēsis, Priekule, Limbaži, Salacgrīva). Šo projektu ietvaros palielināta ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība, paplašinot kanalizācijas tīklus par ~ 52 km un ūdensapgādes tīklus par ~ 14 km, un kvalitāte, rekonstrējot ~ 20 km kanalizācijas tīklu un 7 km ūdensapgādes tīklu. Rēzeknē uzsākta jaunas ūdens sagatavošanas stacijas un ūdens rezervuāru būvniecība.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras projektu īstenošanā ieguldīti 29,859 milj. latu, no kuriem Kohēzijas fonda finansējums – 12,506 milj., valsts budžeta dotācija – 8,159 milj. un investīciju projektu īstenošanu ieguldītie līdzekļi – 9,193 milj. latu (13. att.).

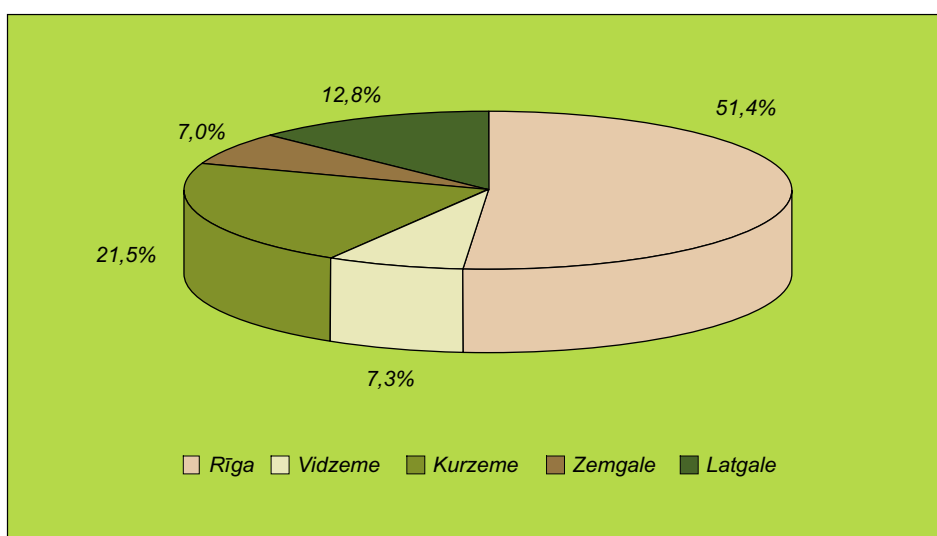
13. attēls. Investīcijas Kohēzijas fonda līdzfinansētajos projektos, 2006, milj. LVL

Tehniskās palīdzības projektos ieguldīti 8,207 milj. latu, attiecīgi Kohēzijas fonda finansējums – 5,528 milj., valsts budžeta dotācija – 1,543 milj. un projektu īstenošanu ieguldītie līdzekļi – 1,136 milj. latu. Kopumā ūdenssaimniecības projektos gan

projektu sagatavošanā, gan infrastruktūras projektu īstenošanā ieguldīti 38,067 milj. latu. Kohēzijas fonda atbalsts sastāda 18,034 milj. latu, valsts budžeta dotācija – 9,703 milj. un projektu īstenošanai rīcībā esošie līdzekļi – 10,329 milj. latu.

Ja analizē investīciju sadalījumu ūdenssaimniecības infrastruktūras projektos, tad 64,3% no investīcijām ieguldītas aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu no 10 000 līdz 100 000, 32,3% – aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 100 000 un tikai 3,3% – aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu no 2000 līdz 10 000, attiecīgi – 19,204 milj., 9,659 milj. un 0,996 milj. latu.

Lielākās investīcijas infrastruktūras projektos ieguldītas Rīgas plānošanas reģionā – 15,358 milj. latu, Kurzemes – 6,432 milj., Latgales – 3,824 milj., Vidzemes – 2,168 milj. un Zemgales plānošanas reģionā – 2,077 milj. latu (14. att., 2. tab.). Rīgas plānošanas reģionā tika īstenoti projekti 12 aglomerācijās, Kurzemes – 2, Latgales – 5, Vidzemes – 7 un Zemgales plānošanas reģionā – 1 aglomerācijā.

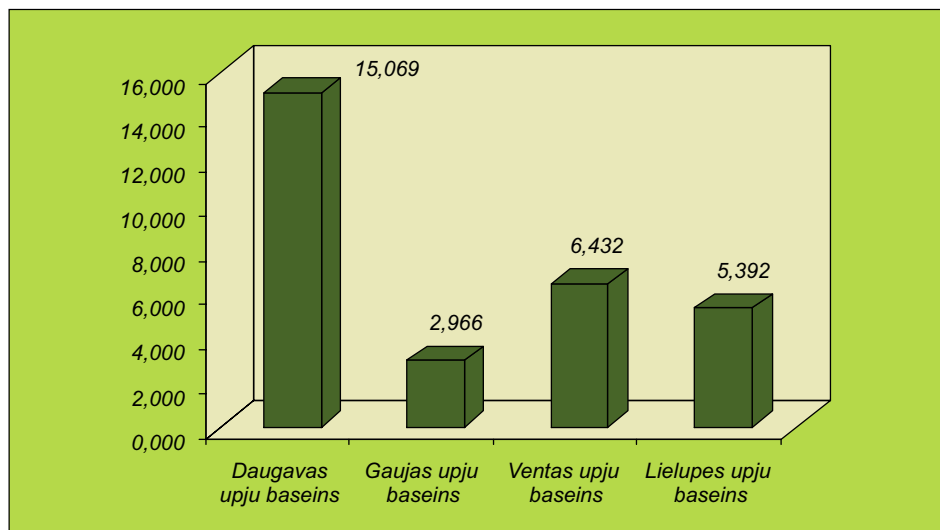
14. attēls. Kopējo investīciju sadalījums pa plānošanas reģioniem, īstenojot Kohēzijas fonda līdzfinansētos projektus, 2006, %

Savukārt uz vienu iedzīvotāju ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībā vislielākās investīcijas 2006. gadā, īstenojot Kohēzijas fonda līdzfinansētos projektus, ieguldītas Kurzemes plānošanas reģionā – 20,7 latu un vismazākās – Zemgales plānošanas reģionā, t.i., 7,2 latu (2. tab.).

Plānošanas reģions	Investīcijas, milj. LVL	Investīcijas uz iedzīvotāju, LVL
Rīgas plānošanas reģions	15,358	14,0
Vidzemes plānošanas reģions	2,168	8,8
Kurzemes plānošanas reģions	6,432	20,7
Zemgales plānošanas reģions	2,077	7,2
Latgales plānošanas reģions	3,824	10,5

2. tabula. Kopējās investīcijas ūdenssaimniecības attīstībā plānošanas reģionos, īstenojot Kohēzijas fonda līdzfinansētos projektus, 2006

Analizējot investīcijas ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībā sadalījumā pa upju baseinu apgabaliem, redzams, ka 2006. gadā, īstenojot Kohēzijas fonda līdzfinansētos projektus, vislielākie ieguldījumi veikti Daugavas upju baseina apgabala aglomerācijās – 50% no kopējām investīcijām. Gaujas upju baseina apgabala aglomerācijās ieguldīti 10%, Ventas – 22% un Lielupes – 18% no kopējām investīcijām aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000 (15. att.).

15. attēls. Kopējās investīcijas, īstenojot Kohēzijas fonda līdzfinansētos projektus, upju baseinu apgabalos, 2006, milj. LVL

Daugavas upju baseina apgabalā īstenoti projekti 13 aglomerācijās, Gaujas – 8, Ventas – 2 un Lielupes upju baseina apgabalā – 4 aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000.

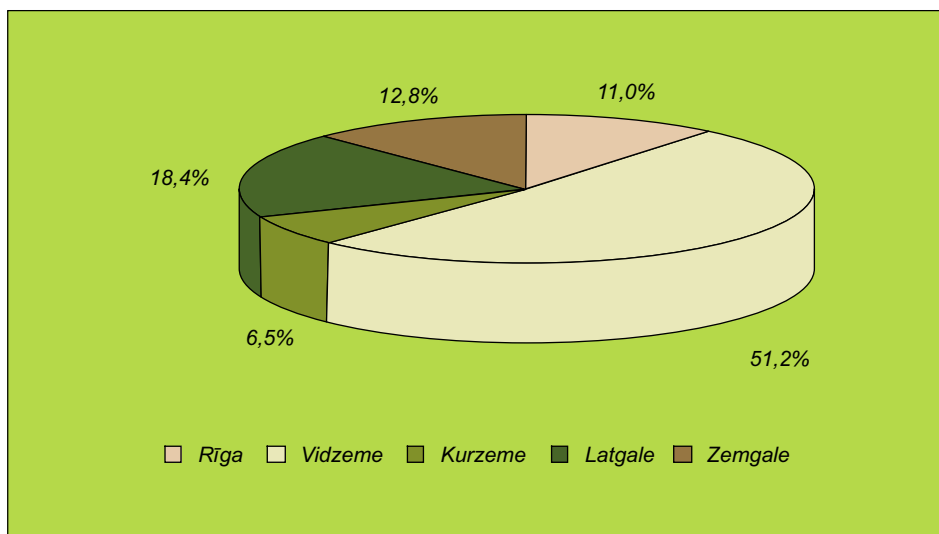
ERAF līdzfinansēto projektu īstenošana

ERAF nacionālajā programmā „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar cilvēku ekvivalentu līdz 2000” iekļauti 89 projekti, kas aptver 127 apdzīvotās vietas. Programmas ietvaros 2006. gadā īstenots 41 projekts: Rīgas plānošanas reģionā 3 projekti no 9 apstiprinātajiem, Vidzemes plānošanas reģionā – 18 projekti no 36 apstiprinātajiem, Kurzemes plānošanas reģionā – 3 no 9 apstiprinātajiem, Latgales plānošanas reģionā – 9 projekti no 20 apstiprinātajiem un Zemgales plānošanas reģionā – 8 projekti no 15 apstiprinātajiem projektiem. Kopš 2005. gada nacionālās programmas ietvaros pilnībā īstenoti 47 projekti, bet daļēji – 38 projekti. Īstenojot projektus, 2006. gadā rekonstruētas un no jauna izbūvētas 40 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanai rekonstruētas un izbūvētas 55 dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas, kanalizācijas tīkli paplašināti par ~ 19 km, ūdensapgādes tīkli par ~ 26 km, veikta arī tīklu rekonstrukcija attiecīgi ~ 14 km un 36 km garumā.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras projektu īstenošanā 2006. gadā ieguldīti 5,302 milj. latu. ERAF atmaksu pieprasījumi apstiprināti par 4,618 milj. latu, valsts budžeta dotācijas – par 0,520 milj., projektu īstenošanai ieguldītie līdzekļi* – 0,168 milj. latu.

* Projektu īstenošanai ieguldītie līdzekļi norādīti, ja projekts pabeigts pilnībā un ir zināms konkrētais projektu īstenošanai ieguldījums.

Vidzemes plānošanas reģionā ieguldīti 2,715 milj. latu, Latgales – 0,977 milj., Zemgales – 0,681 milj., Rīgas – 0,583 milj. un Kurzemes plānošanas reģionā – 0,346 milj. latu (16. att.).

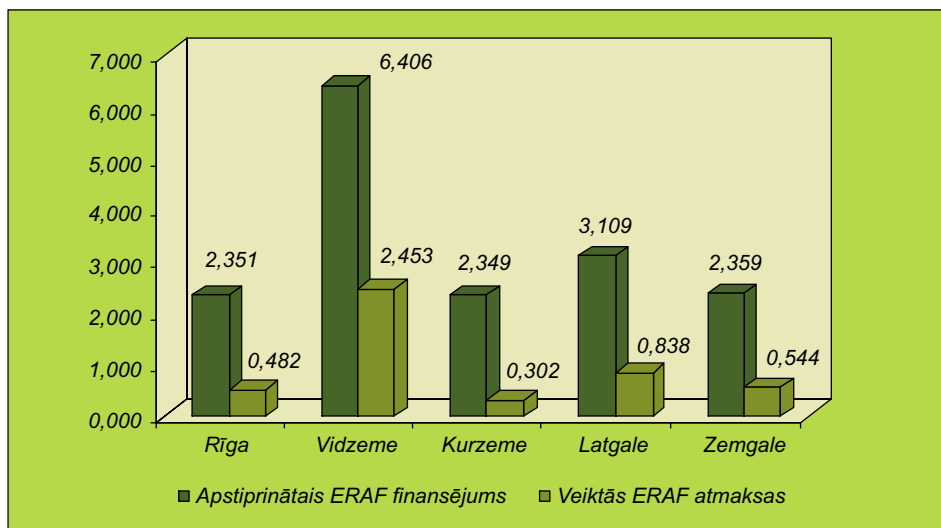
16. attēls. Kopējo investīciju sadalījums pa plānošanas reģioniem, īstenojot ERAF līdzfinansētos projektus, 2006, milj. LVL

Ieguldītās investīcijas plānošanas reģionos uz vienu iedzīvotāju vislielākās ir Vidzemes plānošanas reģionā un vismazākās Rīgas plānošanas reģionā (3. tab.).

Plānošanas reģions	Investīcijas uz iedzīvotāju, LVL
Rīgas plānošanas reģions	0,5
Vidzemes plānošanas reģions	11,1
Kurzemes plānošanas reģions	1,1
Zemgales plānošanas reģions	2,7
Latgales plānošanas reģions	2,4

3. tabula. Investīcijas uz vienu iedzīvotāju ūdenssaimniecības attīstībā plānošanas reģionos, īstenojot ERAF līdzfinansētos projektus, 2006

Nacionālās programmas „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar cilvēku ekvivalentu līdz 2000” ietvaros 2006. gadā kopumā ERAF atmaksas veiktas par 4,618 milj. latu jeb 27,9% apmērā no apstiprinātā ERAF līdzfinansējuma. Visefektīvāk ERAF līdzekļi apgūti Vidzemes plānošanas reģionā – ERAF atmaksas veiktas par 38% no apstiprināta finansējuma Vidzemes plānošanas reģiona projektiem. Latgales plānošanas reģionā ERAF atmaksas 2006. gadā veiktas par 27%, Zemgales – par 23%, Rīgas – par 20% un Kurzemes plānošanas reģionā – par 13% no apstiprinātā ERAF finansējuma atbilstošā plānošanas reģiona projektiem. ERAF atmaksas 2006. gadā korelē ar īstenoto projektu skaitu – jo lielāks ir īstenoto projektu skaits, jo lielākas ir ERAF atmaksas.

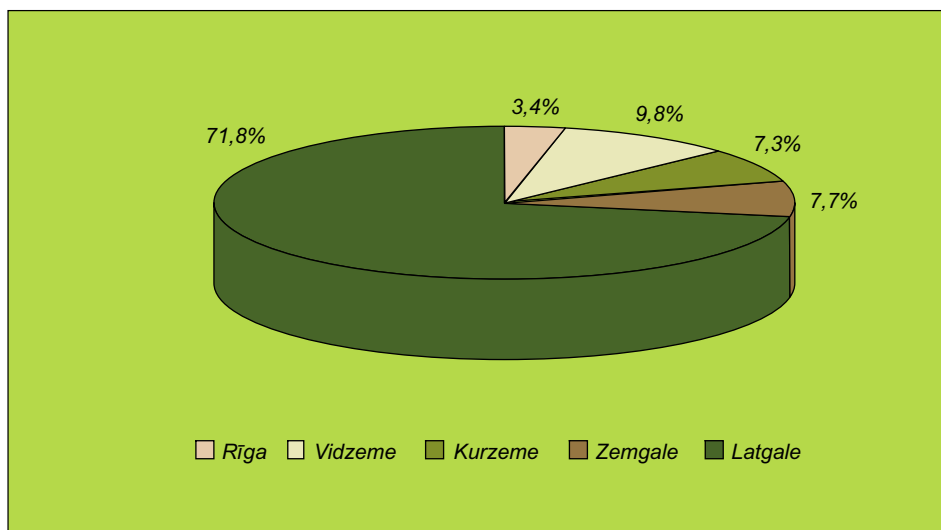

17. attēls. ERAF finansējuma apguve, 2006, milj. LVL

ERAF atmaksas 2006. gadā Vidzemes plānošanas reģionā sasniegušas 2,453 milj. latu, Latgales plānošanas reģionā – 0,838 milj., Zemgales – 0,544 milj., Rīgas – 0,482 milj. un Kurzemes plānošanas reģionā – 0,302 milj. latu (17. att.).

INVESTĪCIJAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMAS ATTĪSTĪBĀ

Ar Eiropas Savienības fondu – Kohēzijas fonda un Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu 2006. gadā īstenoti projekti par 8,227 milj. latu, no kuriem Kohēzijas fonda līdzekļi ir 3,183 milj., ERAF – 0,241 milj. latu*. Investīciju sadalījums, īstenojot ES līdzfinansētos projektus, pa plānošanas reģioniem parādīts 18. attēlā.

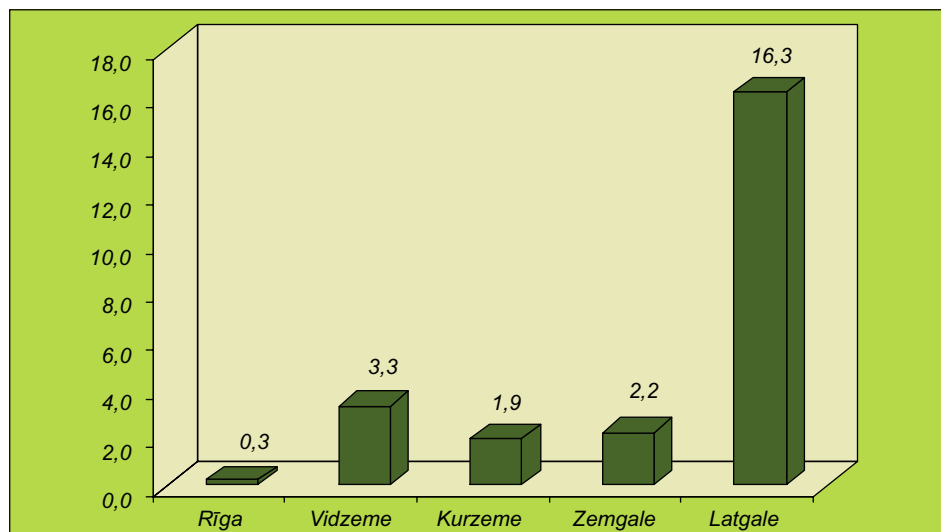

18. attēls. Kopējās investīcijas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībā plānošanas reģionos, īstenojot ES līdzfinansētos projektus, 2006, %

Lielākās investīcijas ieguldītas Latgales plānošanas reģionā – 5,909 milj. latu, Vidzemes plānošanas reģionā – 0,809 milj., Zemgales – 0,631 milj., Kurzemes 0,599 milj. un Rīgas plānošanas reģionā – 0,279 milj. latu. Zemgales plānošanas reģionā investīcijas

* 2006. gadā veiktās ERAF atmaksas.

novirzītas bīstamo atkritumu poligona būvniecībai, savukārt pārējos plānošanas reģionos investīcijas ieguldītas sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, t.sk. normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācijā. Kopējās investīcijas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībā uz vienu iedzīvotāju Latgales plānošanas reģionā – 16,3 lati, Vidzemes – 3,3, Zemgales – 2,2, Kurzemes – 1,9 un Rīgas plānošanas reģionā – 0,3 lati (19. att.).

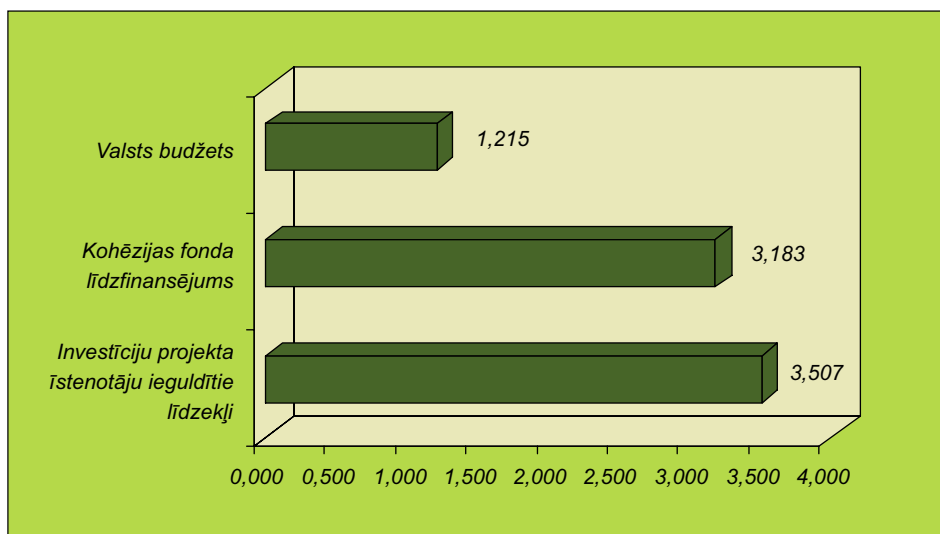
19. attēls. Investīcijas uz vienu iedzīvotāju atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībā plānošanas reģionos, īstenojot ES līdzfinansētos projektus, 2006, LVL

Vides aizsardzības fonds 2006. gadā atbalstījis atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstību, apstiprinot finansējumu projektu īstenošanai 0,935 milj. latu apmērā, no kuriem 0,81 milj. latu piešķirti bīstamo atkritumu apsaimniekošanai. Fonds ir atbalstījis atkritumu dalītās vākšanas sistēmas izveidi, normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivāciju, apstiprinot finansējumu ERAF nacionālās programmas projektu sadārdzinājuma segšanai, kā arī avārijas situācijās savākto bīstamo atkritumu likvidāciju un nelikvīdo pesticīdu iznīcināšanu.

Eiropas Komisija 2006. gadā apstiprinājusi Kohēzijas fonda līdzfinansējumu 0,341 milj. latu apmērā Ziemeļvidzemes reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas 2. kārtas projektam. Nacionālajā programmā „Likumdošanas prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija” 2006. gadā iekļauts viens atkritumu izgāztuves rekultivācijas projekts, apstiprinot ERAF līdzfinansējumu 0,278 milj. latu apmērā. ERAF līdzfinansējuma piesaistei 2006. gadā tika izsludināts arī atklātais konkurss „Dalītās atkritumu vākšanas punktu izveide”, kuru noslēdzot tika atbalstīti 8 projekti 14 pašvaldībās. Šo projektu īstenošanai ERAF finansējums apstiprināts 1,318 milj. latu apmērā.

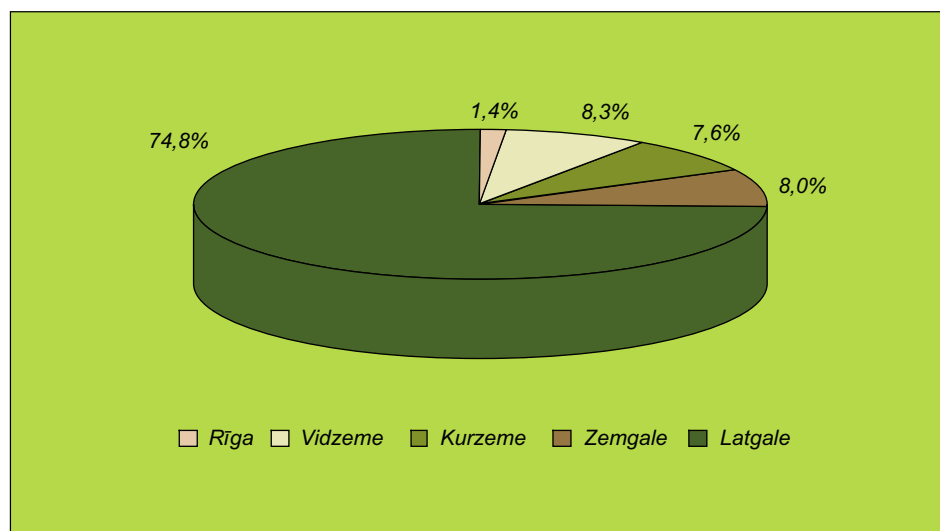
Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošana

Atkritumu apsaimniekošanas jomā 2006. gadā ar Kohēzijas fonda atbalstu tika turpināti vai uzsākti septiņi atkritumu apsaimniekošanas projekti, no kuriem seši sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projekti tika īstenoti piecos sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (SAA) reģionos – Ziemeļvidzemes, Liepājas, Austrumlatgales, Dienvidlatgales un Malienas SAA reģionā, kas kopumā aptver 33% Latvijas iedzīvotāju un 53% valsts teritorijas. Uzsākts tika arī bīstamo atkritumu poligona būvniecības projekts. Kopumā šo projektu īstenošanā tika ieguldīti 7,904 milj. latu, no kuriem Kohēzijas fonda finansējums – 3,183 milj., valsts budžeta dotācija – 1,215 milj. un investīciju projektu īstenošanai ieguldītie līdzekļi – 3,507 milj. latu (20. att.). Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībā tika ieguldīti 7,273 milj. latu, bīstamo atkritumu apsaimniekošanā – 0,631 milj. latu.

20. attēls. Investīcijas Kohēzijas fonda līdzfinansētajos projektos, 2006, milj. LVL

Ziemeļvidzemes reģiona poligonam „Daibe” II projekta kārtas ietvaros piegādātas un uzstādītas infiltrāta attīrīšanas iekārtas, Dienvidlatgales un Austrumlatgales SAA projektos rekultivētas 36 izgāztuves ~ 42 ha platībā, attiecīgi Dienvidlatgales SAA projektā 26 izgāztuves ~31 ha platībā un Austrumlatgales SAA projektā 10 izgāztuves ~ 11 ha platībā.

21. attēls. Kopējo investīciju sadalījums pa plānošanas reģioniem, īstenojot Kohēzijas fonda līdzfinansētos projektus, 2006, %

Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu ietvaros atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībā vislielākās investīcijas ieguldītas Latgales plānošanas reģionā – 5,909 milj. latu, Vidzemes plānošanas reģionā attiecīgi – 0,655 milj., Kurzemes – 0,599 milj., Zemgales – 0,631 milj. un Rīgas plānošanas reģionā – 0,110 milj. latu (21. att.).

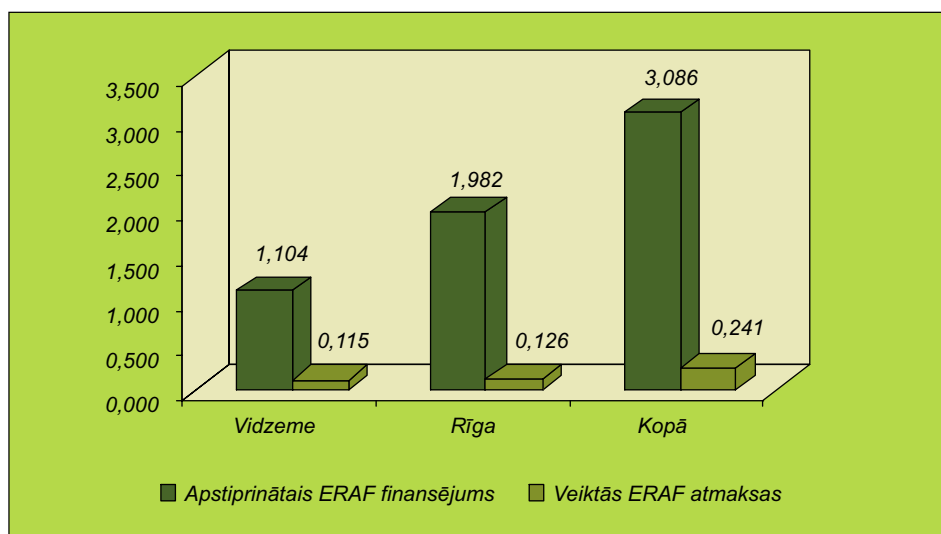
Īstenojot sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projektus, finansējums ieguldīts četros plānošanas reģionos – Rīgas plānošanas reģionā, Vidzemes, Kurzemes un Latgales plānošanas reģionā. Vislielākās investīcijas sadzīves atkritumu apsaimniekošanā Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu ietvaros ieguldītas Latgales plānošanas reģionā un vismazāk Rīgas plānošanas reģionā – 21% no investīcijām Ziemeļvidzemes SAA reģiona projektā. Attiecīgi vislielākās investīcijas uz vienu iedzīvotāju, t.i., 16,3 lati ir ieguldītas Latgales plānošanas reģionā, 2,7 lati – Vidzemes, 1,9 lati – Kurzemes un 0,1 lats Rīgas plānošanas reģionā (4. tab.).

Plānošanas reģions	Investīcijas, milj. LVL	Investīcijas uz iedzīvotāju, LVL
Rīgas plānošanas reģions	0,110	0,10
Vidzemes plānošanas reģions	0,655	2,70
Kurzemes plānošanas reģions	0,599	1,90
Latgales plānošanas reģions	5,909	16,30

4. tabula. Investīcijas plānošanas reģionos, īstenojot Kohēzijas fonda līdzfinansētos sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projektus

ERAF līdzfinansēto projektu īstenošana

ERAF nacionālās programmas „Likumdošanas prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija” ietvaros 2006. gadā rekultivētas 16 izgāztuves ~ 33 ha platībā, t.i., 43% no plānotā. Rīgas plānošanas reģionā rekultivētas 13 izgāztuves no 25 nacionālajā programmā iekļautajām izgāztuvēm, Vidzemes plānošanas reģionā – 3 no 22 nacionālajā programmā iekļautajām izgāztuvēm. Rekultivācija šīs programmas ietvaros vēl ir jāveic 20 likumdošanas prasībām neatbilstošās sadzīves atkritumu izgāztuvēs.

22. attēls. ERAF finansējuma apguve, 2006, milj. LVL

Kopumā nacionālās programmas īstenošanai, t.i., 47 normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācijai apstiprināts finansējums no ERAF 3,085 milj. latu. Līdz 2006. gada beigām veiktas ERAF atmaksas 0,241 milj. latu apmērā jeb 7,8% no apstiprinātā finansējuma. Vidzemes plānošanas reģionā ERAF atmaksas veiktas par 0,115 milj. latu, t.i., ~ par 10,4%, Rīgas plānošanas reģionā – par 0,126 milj. latu jeb par 6,4% no apstiprinātā finansējuma (22. att.).

INVESTĪCIJAS DABAS AIZSARDZĪBĀ

Dabas aizsardzības projekti 2006. gadā tika īstenoti ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda, LIFE programmas, Eiropas Kopienas iniciatīvas – INTERREG un Latvijas Vides aizsardzības fonda finansiālu atbalstu.

Eiropas Komisijas LIFE-Daba programmas ietvaros 2006. gadā piešķirts finansējums 2 dabas aizsardzības projektiem par summu 0,809 milj. eiro. Finansējums piešķirts projektam „Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana militārajā poligonā un Natura 2000 teritorijā „Ādaži”” (0,452 milj. eiro) un projektam „Biotopu apsaimniekošanas pilnveidošana Natura 2000 teritorijā – Vestienas aizsargājamo ainavu apvidus” (0,357 milj. eiro).

Vides aizsardzības fonds atbalstījis dabas aizsardzības pasākumus, piešķirot līdzekļus atbilstoši projektu vadlīnijas „Dabas aizsardzība un bioloģiskā daudzveidība” nosacījumiem zivju aizsardzībai, dabas aizsardzības plānu ieviešanai un dabas aizsardzības institūciju administratīvās kapacitātes celšanai. Projektu vadlīnijas „Dabas aizsardzība un bioloģiskā daudzveidība” ietvaros atbalstīti 39 projekti un izmaksātas kompensācijas par migrējošo nemedījamo putnu izraisītajiem postījumiem. Kopumā atbalstīti projekti par 0,529 milj. latu, no kuriem 0,140 milj. latu izmaksāti kompensācijās par migrējošo nemedījamo putnu izraisītajiem postījumiem.

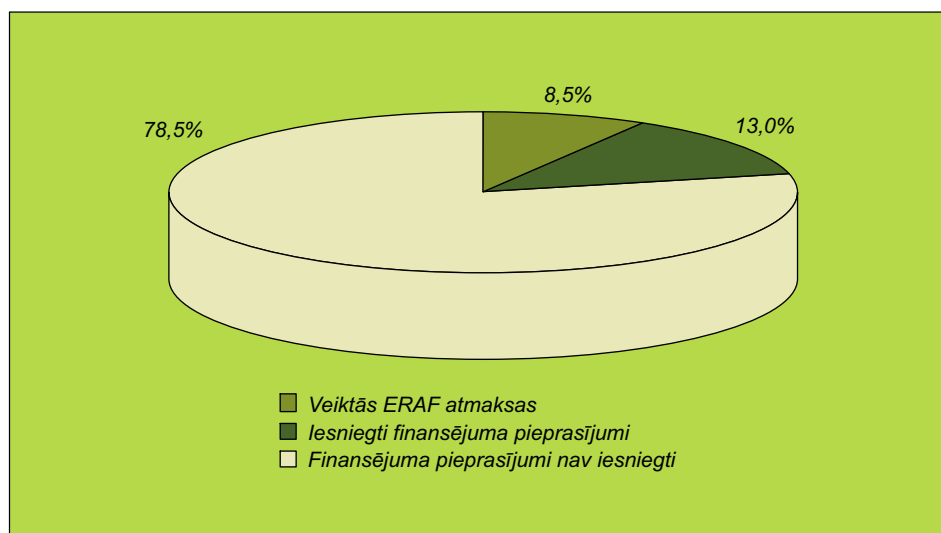
Dabas aizsardzības pārvaldei, Gaujas Nacionālā parka administrācijai, Ķemeru Nacionālā parka administrācijai, Slīteres Nacionālā parka administrācijai, Teiču Dabas rezervāta administrācijai, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijai, valsts aģentūrai „Nacionālais botāniskais dārzs”, valsts aģentūrai „Latvijas dabas muzejs” augu sugu kolekciju un fiksēto kolekciju saglabāšanai, dabas aizsardzības plānu ieviešanai un dabas aizsardzības institūciju administratīvās kapacitātes celšanai, kā arī zivju aizsardzības pasākumiem Vides aizsardzības fonds piešķīris finansējumu 0,96 milj. latu apmērā. Kopumā dabas aizsardzībai un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, ja neskaita izglītības un izdevējdarbības pasākumus, no LVAF līdzekļiem piešķirti 1,489 milj. latu.

ERAF līdzfinansēto projektu īstenošana

No ERAF nacionālajā programmā „Ekotūrisma infrastruktūras attīstība potenciālajās Natura 2000 teritorijās” iekļautajiem 7 projektiem jau īstenoti 5 projekti. Ar ERAF atbalstu rekonstruēta Ķemeru Nacionālā parka administratīvā ēka „Meža māja”, kurā iekārtots informācijas centrs un dabas skola, rekonstruēta bijusī Embūtes muižas ēka (430 m²), izveidots un iekārtots informācijas punkts un nakšņošanas vieta Teiču dabas rezervātā

(583 m²), izveidots Krustkalnu dabas rezervāta apmeklētāju centrs un vides izziņas zona (0,6 ha) pie Teiču dabas rezervāta administrācijas ēkas, labiekārtotas 5 autostāvvietas, ar norādēm un informācijas zīmēm aprīkoti 9 ekotūrisma maršruti, sakārtotas skatu perspektīvas 16,3 ha lielā teritorijā, uzbūvēti skatu torni Krustkalnu dabas rezervātā un īpaši aizsargājamā dabas teritorijā „Ventas ieleja” Kuldīgā, izbūvēta pārceltuve pār Ventu.

Projektu īstenošanai no ERAF pieejami 2,371 milj. latu. Līdz 2006. gada beigām jau veiktas ERAF atmaksas 0,201 milj. latu apmērā jeb 8,5% no pieejamā ERAF finansējuma, turklāt iesniegti finansējuma pieprasījumi, kas nav vēl atmaksāti, 0,308 milj. latu apmērā jeb 13% no pieejamā ERAF finansējuma. Kopā veiktās atmaksas un iesniegtie finansējuma pieprasījumi sastāda 21,5% no pieejamā ERAF finansējuma (23. att.), jo vairākos projektos ERAF līdzfinansējuma atmaksa plānota tikai pēc projekta pabeigšanas.

23. attēls. ERAF finansējuma apguve, %

LIFE līdzfinansēto projektu īstenošana

LIFE programmas ietvaros 2006. gadā tika īstenoti 8 dabas aizsardzības projekti – „Mitrāju aizsardzība Ķemeru Nacionālajā parkā”, „Lubāna mitrāja kompleksa vides apsaimniekošana”, „Latvijas palieņu pļavu atjaunošana ES prioritāro sugu un biotopu aizsardzībai”, „Purva biotopu aizsardzības plāna īstenošana Latvijā”, „Ziemeļgaujas ielejas aizsardzība un apsaimniekošana”, „Papes ezers – aizsardzība un attīstība”, „Jūras aizsargājamās teritorijas Baltijas jūras austrumu daļā”, „Piekrastes biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā”.

Mitrāju aizsardzībai Ķemeru Nacionālajā parkā pabeigta Starpiņupes slūžu rekonstrukcija, atjaunoti 1,4 km bijušā karjera ceļa dambja un trīs mazāki dambji ar caurtekām (40, 40 un 60 m garumā), uzbūvēts 61 kūdras dambis uz meliorācijas grāvjiem. Dunduru pļāvās pie atjaunotās Slampes upes uzbūvēts skatu tornis ar platformu 5,5 m augstumā, pārbūvētas Kaņiera mākslīgās salas, veikta veģetācijas uzmērīšana parauglaukumos pļāvās un sākotnējā uzmērīšana Ķemeru tīrelī.

Projekta „Lubāna mitrāja kompleksa vides apsaimniekošana” ietvaros izstrādāts tehniskais projekts caurtekas–regulatora būvniecībai uz Pededzes kanāla savienojuma ar Vecpededzi, rekonstruēts Kalnagala hidromezgls, izveidoti zivju migrācijas kanāli Lubāna ezerā, uzbūvēts aizsprosts uz Salas purva apvadkanāla un 9 koka aizsprosti Klajotnes purvā. No krūmiem atbrīvotas pīļu ligzdošanas saliņas Orenīšu dīķos 5 ha platībā. Veikts ūdensputnu ligzdošanas apstākļu uzlabošanas monitorings, klāņu pļavu apsaimniekošanas monitorings un augsto un pārejas purvu hidroloģiskā režīma atjaunošanas monitorings. Izdots buklets „Dabas vērtību aizsardzība Lubāna mitrāja kompleksā”

Lai veicinātu palieņu pļavu atjaunošanu Eiropas Savienības sugu un biotopu saglabāšanai, sagatavoti dabas aizsardzības plāni teritorijai „Pededzes lejtece”, „Burgas pļavas”, „Sedas purvs”, „Rūjas paliene”, „Lielupes palienes pļavas”, „Svētes paliene”, „Raķupes ieleja” un „Durbes ezera pļavas”. Līdz 2006. gada beigām noslēgti līgumi par kopumā 3795 ha palieņu pļavu atjaunošanu, darbi pilnībā pabeigti 1942 ha lielā platībā. Zemes īpašnieki izglītoti par dabai draudzīga tūrisma organizēšanu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, izdoti četri informatīvie bukleti – „Natura 2000 teritorijas pie Burtnieka ezera”, „Užavas augštece”, „Dvietes paliene”, „Mugurves pļavas Sitas un Pededzes paliene”, dabā uzstādīti deviņi informācijas stendi, kas popularizē dabas aizsardzības ideju un informē par teritorijas dabas vērtībām un dabai draudzīgiem saimniekošanas veidiem. Projekta „Palieņu pļavu atjaunošana Eiropas Savienības sugām un biotopiem” ietvaros tika veikta arī normatīvo aktu analīze, sagatavotas rekomendācijas palieņu pļavu atjaunošanas un apsaimniekošanas normatīvo aktu bāzes uzlabošanai.

Īstenojot purva biotopu aizsardzības plānu, uzsākti purvu apsaimniekošanas pasākumi Cenas tīrelim, Stiklu purviem, Klāņu purvam un Vesetas palienes purvam. Cenas tīrelī uzbūvēti 180 kūdras dambji un dambīši, pabeigta purva laipa. Stiklu un Klāņu purvu dabas liegumos 4 esošajās un perspektīvajās medņu rieta vietās veikta mežu apsaimniekošana. Vesetas palienes purva aizaugošajā daļā patstāvīgo novērojumu vietās izcirsti krūmi, lai aizkavētu purva aizaugšanu ar bērziem un niedrēm. Turpināti hidroloģiskie pētījumi, kas liecina, ka pēc dambju būves Cenas tīrelī novērojama jau tūlītēja hidroloģiskā režīma uzlabošanās. Par Cenas tīreļa un Klāņu purva vērtībām, purvu veidošanās gaitu, sugām un biotopiem, ietekmēm uz purviem un purvu apsaimniekošanas pasākumiem sagatavoti bukleti, kā arī publicēts purva ceļvedis par purva biotopiem un sugām.

Projekta „Ziemeļgaujas ielejas aizsardzība un apsaimniekošana” ietvaros izveidoti 25 mikroliegumi 44 ha platībā. Zālāju atjaunošanai Valkas un Zvārtavas pagastā izveidotas 2 jaunas zālāju apsaimniekošanas paraugteritorijas, Virešu un Gaujienas pagastā uzsākta divu dabas taku izveide. Kopumā līdz 2006. gada beigām atjaunoti 270 ha zālāju biotopu; meža apsaimniekošanas pasākumi veikti ~ 300 ha platībā, kā arī ierīkoti aizsprosti uz meliorācijas grāvjiem, lai nodrošinātu nepieciešamo hidroloģisko režīmu divās medņu rieta vietās. Sabiedrības informēšanai notikuši semināri par meža un pļavu biotopu apsaimniekošanu; pabeigta filmas uzņemšana par aizsargājamo ainavu apvidu „Ziemeļgauja”.

Papes dabas parkam izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kas nodots pašvaldībām saskaņošanai, pētīta pļavu noganīšanas efektivitāte, parkā apsekotas putnu ligzdošanas vietas un uzsākta ligzdojošo putnu monitoringa programmas vadlīniju izstrāde. Uzbūvēts putnu vērošanas tornis Priedienģalā Papes ciemā un septiņas jaunas atpūtas vietas. Uzsākta tehniskā projekta izstrāde Paurupes, Līgupes un Papes kanāla caurteces atjaunošanai. Lai mazinātu Papes ezera aizaugšanu un veicinātu ūdens apmaiņu ezerā, kā arī atjaunotu piemērotus biotopus ligzdojošiem un migrējošiem putniem, nopļauti 100 ha niedru. Apsaimniekotas lielo zālēdāju ganības Papes poldera teritorijā un ezera dienvidu daļā. Šobrīd parka teritorijā dzīvo 31 zirgs un 41 taurs, kuru kopējā ganību platība sastāda apmēram 426 ha.

Projektā „Jūras aizsargājamās teritorijas Baltijas jūras austrumu daļā” teritorijām, kurām tiks izstrādāti dabas aizsardzības un apsaimniekošanas plāni, izstrādātas sugu un biotopu novērtējuma vadlīnijas, koncepcija dabas aizsardzības plānu sagatavošanai un Access datu bāzes struktūra. Dabas aizsardzības plānu izstrādei veikta inventarizācija un draudu novērtējums. Irbes šaurumā ievākti bentosa paraugi un pabeigta zivju populāciju inventarizācija, Nida-Pērkone teritorijā veikta siltūdens ihtiocenožu inventarizācija un ievākti bentosa paraugi, Rīgas līča rietumu piekrastē līdztekus siltūdens ihtiocenožu inventarizācijai veikta rudens ūdensputnu uzskaitē, arī Ainaži-Tūja teritorijā veikta rudens ūdensputnu uzskaitē. Putnu inventarizācijai iegādāts nepieciešamais inventārs. Uzsākts darbs pie piesārņojuma ietekmes novērtēšanas analīzēm, iegūti pirmie dati par piezvejā bojā gājušajām putnu sugām, kā arī uzsākta jūras izgāztuvēs izgāzto sedimentu plūsmas modelēšana.

Īstenots ir projekts „Piekrastes biotopu aizsardzība un apsaimniekošana Latvijā”. Pabeigta piekrastes biotopu karte un funkcionālais zonējums, Ziemupes dabas liegumā 20 ha platībā izcirsta krokainā roze, Daugavgrīvas dabas liegumā uzbūvēts 5,5 ha aploks un nojume, kur ielaista 1 govys ar teļu (*Highlander*) un 1 bullis (*Galloway*), veikta 21 ha Randu pļavu apsaimniekošana, ko turpinās sadarbībā ar Salacgrīvas pašvaldību. Īstenoti plaši sabiedrības informēšanas pasākumi – uzstādīti 64 informācijas stendi vietās, kur veikta teritorijas labiekārtošana Eiropas nozīmes biotopu aizsardzībai pret apmeklētāju nelabvēlīgo ietekmi, un 136 stendi ar informāciju par Eiropas nozīmes biotopiem, kā arī 400 zīmes ”Natura 2000 – Eiropas nozīmes aizsargājama dabas teritorija”. Projekta ietvaros izdotas 20 informācijas lapas, piemēram, “Pāvilosta – pelēko kāpu pilsēta”, “Užavas dabas liegums”, “Piekrastes Natura 2000 vietu biotopi”, “Piekrastes putni”, “Ziemeļkurzemes piekraste”, “Svešās sugas piekrastē” u.c., izdoti 7 bukleti un uzņemtas 2 filmas.

INTERREG līdzfinansēto projektu īstenošana

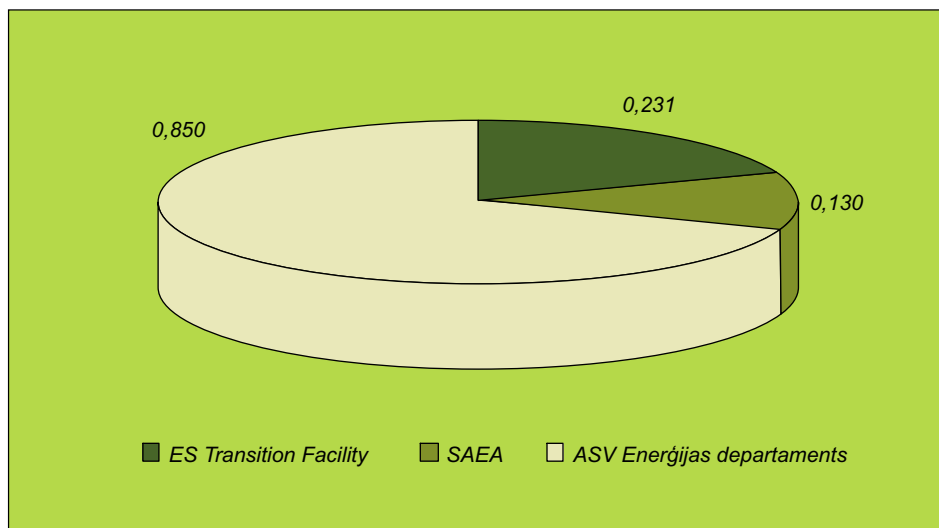
Ar INTERREG atbalstu 2006. gadā tika īstenoti 3 dabas aizsardzības projekti – „Piekrastes ilgtspējība kā izaicinājums”, „Ziemeļlivonijas piekrastes reģiona iniciatīva pārrobežas sociālekonomiskajai attīstībai” un „Pārrobežu aizsargājamo teritoriju saskaņotas apsaimniekošanas monitoringa veicināšana Ziemeļlivonijas teritorijā kā atbalsts vietējai attīstībai”. Eiropas Kopienas iniciatīvas INTERREG projektu īstenošanai kopā ieguldīti 30 525 latu, no kuriem valsts budžets – 26 693 latu, ES finansējums – 3 832 latu.

Projekta „Piekrastes ilgtspējība kā izaicinājums” ietvaros notikuši 15 semināri ar mērķi izveidot vides pārvaldības nevalstisko atbalsta sistēmu Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, apmācīti 18 vides gidi, pieredzes apgūšanai organizēti 3 pieredzes apmaiņas braucieni uz Hiumā un Vilsandi Igaunijā un Wadensee Vācijā. Renovēta Salacas upes baseina bioloģiskās daudzveidības centra ēka. Ziemeļlivonijas piekrastes reģionā izbūvēta ekotūrisma taka Janīšu-Dainas purvā, uzlabots reģiona tūrisma portāls, kā arī sagatavots informatīvs materiāls par reģionu. Savukārt projektā „Pārrobežu aizsargājamo teritoriju saskaņotas apsaimniekošanas monitoringa veicināšana Ziemeļlivonijas teritorijā kā atbalsts vietējai attīstībai” noorganizēts starptautisks seminārs Igaunijā par dzīvnieku rehabilitācijas jautājumiem un apmeklēti rehabilitācijas centri Nigulā un Keilā.

Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā tika īstenots arī ANO Attīstības programmas (UNDP/GEF) finansēts projekts „Bioloģiskās daudzveidības aizsardzība Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā”. Projektā 2006. gadā ir uzsākti pirmie mikrograntu projekti. Pabeigts tūrisma infrastruktūras projekts Burtniekos un Randu pļavās, uzbūvēts tornis un taka, veikti pļaušanas darbi Burtnieku ezerā, Salacā restaurēts aptuveni 10 ha lašveidīgo zivju nārsta posms, uzsākta biosfēras rezervāta ekoloģiskā ainavu plāna izstrāde.

INVESTĪCIJAS RADIĀCIJAS DROŠĪBĀ

Vides investīciju apakšprogrammas „Aizsardzība pret jonizējošo starojumu un kodol drošība” īstenošanai 2006. gadā Vides aizsardzības fonds piešķir 0,2 milj. latu projektam „Nacionālā ciklotrona un radionuklīdu ražotnes būvniecība Salaspils kodolreaktora teritorijā TEP un skiču projekta izstrāde”. Projekta ietvaros izstrādāts skiču projekts, kas rekomendēts par pamatu tehniskā projekta izstrādei, izstrādāta un ar LR MK rīkojumu Nr. 668 apstiprināta ražotnes izveides koncepcija, veikti finanšu ekonomiskie aprēķini valsts-privātās partnerības formas izvēlei, izstrādāti ciklotrona piegādātāja izvēles kritēriji un uzsākta koncesijas piešķiršanas nosacījumu izstrāde. Ar Krievijas Federācijas uzņēmumu „Majak” tika noslēgts līgums par sagatavošanas darbu uzsākšanu lietotās kodoldegvielas izvešanai uz Krievijas Federāciju. Īstenojot projektus, kas vērsti uz radiācijas drošības un kodoldrošības uzlabošanu, kā arī uz Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūras institucionālās kapacitātes palielināšanu, 2006. gadā tika turpināts ES Pārejas programmas finansēts projekts „Radioaktīvo atkritumu pārvaldība un reaktora demontāža”, kura rezultātā tiks paaugstināta Bīstamo atkritumu pārvaldības aģentūras kapacitāte un nostiprināta radioaktīvo atkritumu pārvaldība, kā arī veicināta Salaspils kodolreaktora demontāža.

24. attēls. Starptautiskā palīdzība radiācijas drošības jomā, 2006, milj. LVL

Latvija no saviem ārvalstu sadarbības partneriem radiācijas drošības jomā 2006. gadā piesaistījusi finansējumu 1,211 milj. latu apmērā. Finansējuma piešķiršanu apstiprinājusi Starptautiskā atomenerģijas aģentūra (0,130 milj. latu), Eiropas Savienība (0,231 milj. latu) un ASV Enerģijas departaments (0,85 milj. latu) (24. att.).